

Tieto- ja viestintätekniikan mahdollisuudet

Orivesi, 9.7.2015. Matti Ruippo

Tieto- ja viestintätekniikka (TVT), joka ympäröi jokapäiväistä elämäämme, on monesti huomaamatonta ja arkista. Sillä on myös luonteva paikkansa kansanmusiikin ja kansantanssin kulttuuripoliittisessa tavoiteohjelmassa.

TVT tukee KEK:n tavoitteita usealla eri tavalla, joita voisi kutsua kanaviksi:

1. tiedottamis- ja markkinointikanava
2. julkaisukanava
3. koulutuskanava
4. keskustelu ja verkkoyhteisön palvelut -kanava
5. taidemuoto

Nykytilanne

1. Tiedottamis- ja markkinointikanava
 - Verkkosivustot ovat pääasiallisin markkinointi- ja tiedotuskanava.
 - Erilaiset verkkoyhteisöt, kuten FaceBook, ovat monissa tapauksissa tehokkain tapa välittää tietoa omalle verkostolle, joka on samalla potentiaalisin asiakaskunta.
 - Verkkosivujen valtava tarjonta on erinomainen tietovaranto.
 - Tekstiviestiketjujen tai chat-kanavien, kuten WhatsApp, käyttö on suosittua etenkin nuorten keskuudessa.
2. Julkaisu- ja jakelukanava
 - Omien töiden ja tekemisen julkaisu ja muiden kommentointi ovat arkipäiväisiä kanssakäynnin muotoja.
 - Videoiden ja äänitteiden julkaisemiseen on useita mahdollisuuksia, kuten YouTube, Vimeo ja SoundCloud.
 - Julkaiseminen on yksinkertaista ja yleensä maksutonta.
 - Fyysisten äänitteiden myynti on vähäisempi kuin digitaalisten tiedostojen.
 - Monet tapahtumat tarjoavat tuotantoaan ilmaiseksi tai maksusta kuluttajille internetin kautta.
 - YLE on merkittävä kulttuurintarjoaja verkossa.
3. Koulutuskanava
 - Musiikin opiskelua varten on tarjolla lukuisia avoimia verkkosivustoja, joissa on tekstiä, kuvia ja videoita.
 - Myös maksullisia palveluja, kuten Rockway, on saatavilla.
 - Osallistuminen verkkoyhteisön toimintaan tekee oman oppimisen ja osaamisen näkyväksi.
 - Toiminnalle on tyypillistä se, että itse matka on päämäärää tärkeämpi.
 - TVT:n opettamiselle on opetussuunnitelmasuositus musiikkioppilaitoksia varten.
 - TVT:n opiskeluun on valmiina oppimateriaalisivustoja.
4. Keskustelu ja verkkoyhteisön palvelut -kanava
 - Informaalit musiikin oppimismuodot ovat nykyajan kansalaisopisto.
 - Verkkoyhteisöt tarjoavat alustan, jolle kukin voi luoda oman mahdollisuutensa oppia musiikista

ja keskustella siitä.

5. Taidemuoto

- Internetin musiikkijulkaisut ovat muodostuneet omaksi taiteen tekemisen kanavaksi.
- Mobiililaitteiden ominaisuudet lähestyvät soittimellisuutta.

Ongelmakohtat

1. Tiedottamis- ja markkinointikanava

- Tietotulva on tavaton.
- Mainosten tulva on tavaton.

2. Julkaisu- ja jakelukanava

- YouTube ja vastaavat palvelut sisältävät runsaasti musiikkia, joista ei ole maksettu asiankuuluva korvausta.
- Koska kuka tahansa voi julkaista, on tarjonnan laatu hyvin kirjava.
- Kuuntelijat kelpuuttavat huonolaatuiset toistimet musiikin kuunteluun.
- Kuuntelemisen taito on vähentynyt, musiikkiin keskittymisen aika on lyhentynyt.

3. Koulutuskanava

- Tarjolla oleva verkkotalenne voi antaa asiasta väärää, tarkistamatonta tietoa.
- Kaikki eivät halua liittyä Facebookin tai vastaavan käyttäjiksi.
- Verkkoyhteisö (FB, yms.) ei sovellu pitkäjänteiseen tiedonrakentamiseen, sillä viestiketjujen historiaa ei voida seurata kovinkaan hyvin. Yksittäinen tieto häviää näköpiiristä parissa päivässä.

4. Keskustelu ja verkkoyhteisön palvelut -kanava

- On hankalaa ennustaa sitä, miten hyvin yhteisöllinen opiskelukeskustelu käynnistyy.

5. Taidemuoto

- Päiväperhon luonne, hetkessä ohi.

Mahdollisuudet

1. Tiedottamis- ja markkinointikanava

- Moni-ilmeinen ja monenkeskeinen nopea esiintulo

2. Julkaisu- ja jakelukanava

- Yksittäisen tuottajan näkökulman esiin nostaminen on helppoa.

3. Koulutuskanava

- Verkkoyhteisöt ovat epämuodollisia, mikä todennäköisesti saa käyttäjän pohtimaan opiskeltavia asioita omakohtaisemmin.
- Julkaisijalla on tilaisuus oppia työnsä myötä toteutusten tekoa.

4. Keskustelu ja verkkoyhteisön palvelut -kanava

- Tapauskohtaisen ryhmän perustaminen on vaivatonta.

5. Taidemuoto

- ITE-taiteen alusta.
- Hetkessä kiinni.

Toimenpiteet

Nuoret ovat verkossa, KEK:n kannattaa mennä sinne myös. Nuoret toimivat verkossa, mutta toimintasektori saattaa olla kapea. On osallistuttava edellä lueteltujen kanavien toimintaan: tiedotettava, julkaistava, koulutettava, keskusteltava ja panostettava taiteeseen verkossa. Lie viisainta aloittaa koulutuksesta, minkä kautta kansalaiset oppivat verkostoitumisen taitoja ja em. kanavien käyttöä. KEK tarjoaa jäsenjärjestöilleen tietoa tavoitteistaan ja koulutusmahdollisuuksista.

Tilannekuva 2025

Kymmenen vuoden kuluttua nopeat tietoverkot mahdollistavat viiveettömän kanssakäynnin. Laitteistot ja ohjelmistot ovat edullisia ja kaikkien ulottuvilla. Kansanmusiikin ja -tanssin harrastajat, ammattilaiset ja yhteisöt osallistuvat alansa toimintaan paitsi lähiyhteisössä myös verkkoyhteisöissä. Musiikin ja tanssin opintoja tehdään etäyhteyksin, konsertti- ja tapahtumaohjelmat harjoitetaan suureksi osin etäyhteyksin, ja vasta tapahtumaan kokoonnutaan esitystä varten. Esitykset ovat myös moniulotteisia siten, että eri paikkakuntien tiloja yhdistetään laitteistojen avulla yhdeksi taiteelliseksi kokonaisuudeksi.

Kansanmusiikin soitinvalikoima on laajentunut ja erityisesti mobiililaitteet ovat tulleet kansansoittimiksi. Merkittävä osa KEK:n jäsenjärjestöjen jäsenistöstä on nuorta. He toimivat TVT:n musiikkikäytön eturintamassa luoden uusia taideteoksia ja -muotoja, julkaisuja ja asiantuntijafoorumeita.